

Onderwerp

Vaststelling verordening raadscommissie gemeentelijke herindeling

Datum raadsvergadering	27 oktober 2026
Thema programmabegroting	Regionale samenwerking en internationale betrekkingen
Portefeuillehouder	Carol van Eert
Zaaknummer	2026-012723

Samenvatting

Met dit voorstel stelt de gemeenteraad een raadscommissie in die de herindeling van Brummen en Rheden gedurende de periode 2026-2030 volgt en bespreekt. De commissie zorgt ervoor dat de raad tijdig en goed wordt geïnformeerd over de voortgang van het fusieproces en voorbereid is op belangrijke besluiten. De commissie heeft een informerende en signalerende rol, maar neemt geen besluiten; die bevoegdheid blijft volledig bij de gemeenteraad.

Voorgesteld besluit

1. Een raadscommissie gemeentelijke herindeling in te stellen voor de bestuursperiode 2026-2030;
2. De verordening tot instelling van de raadscommissie gemeentelijke herindeling vast te stellen;
3. De volgende leden te benoemen tot commissielid:
 - a. ...

Inleiding

In de fase voorafgaand aan het besluit van 15 januari 2026 om met de gemeente Rheden een gemeentelijke fusie aan te gaan, vond in Brummen maandelijks overleg plaats van portefeuillehouder met een klankbordgroep van de raad, die bestond uit de fractievoorzitters. In het kader van het vervolgproces van de herindeling met de gemeente Rheden wordt (in de plaats van deze klankbordgroep) een formele raadscommissie ingesteld, zodat de gemeenteraad goed in positie gebracht kan worden. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de [Motie instellen raadscommissie herindelingsproces Rheden-Brummen](#).

De raad geeft de leden van deze raadscommissie een heldere opdracht en een formele positie om geïnformeerd te worden door de portefeuillehouder (namens de stuurgroep) en de Rhedense afvaardiging in de ambtelijke kerngroep bestuurlijke herindeling (zijnde de gemeentesecretaris en een projectleider) en om als klankbord in het fusieproces te fungeren.

Beoogd effect

De raadscommissie gemeentelijke herindeling zet zich in voor het vroegtijdig betrekken van de gemeenteraad bij het besluitvormingsproces en de informatievoorziening aan de raad over de vorderingen in de bestuurlijke herindeling. Op deze manier wordt de raad goed in positie gebracht bij de besluitvorming over de gemeentelijke herindeling.

Argumenten

1.1 Een raadscommissie versterkt de betrokkenheid en informatiepositie van de gemeenteraad

De gemeentelijke herindeling is een complex en meerjarig proces met grote gevolgen voor inwoners, bestuur, organisatie en financiën van de gemeente. Door een raadscommissie in te stellen kan de gemeenteraad de voortgang van het proces meer structureel en van dichterbij volgen en bespreken. Hierdoor blijft de raad gedurende het gehele traject goed geïnformeerd en in positie om op de juiste momenten besluiten te nemen en voor te bereiden.

1.2 De raadscommissie vormt een vaste schakel tussen gemeenteraad en herindeling proces

Binnen het herindelingsproces worden veel onderzoeken uitgevoerd, documenten opgesteld en bestuurlijke afwegingen gemaakt. Een vaste raadscommissie zorgt ervoor dat informatie vanuit de stuurgroep, de ambtelijke kerngroep, de ambtelijke organisatie en andere betrokken partijen op een gestructureerde wijze met de raad wordt gedeeld. De raadscommissie kan signalen, vragen en aandachtspunten vanuit de raad tijdig onder de aandacht brengen van het college en de ambtelijke kerngroep bestuurlijke herindeling.

1.3 De raadscommissie ondersteunt de voorbereiding van de besluitvorming door de gemeenteraad

In de komende bestuursperiode worden verschillende besluiten aan de gemeenteraad voorgelegd. De raadscommissie kan de raad ondersteunen door een informerende, signalerende en procesmatige functie te vervullen, ten behoeve van de gemeenteraad gedurende het herindelingsproces.

1.4 De besluitvormende bevoegdheid blijft volledig bij de gemeenteraad

Zowel Brummen als Rheden kennen commissies op grond van artikel 82 die de besluitvorming voorbereiden. In Rheden zijn dit de beeldvormende en oordeelsvormende vergaderingen. In Brummen wordt dit via een forumvergadering gedaan. De raadscommissie gemeentelijke herindeling vervangt deze commissies niet. Formele raadsbesluiten doorlopen alsnog het reguliere besluitvormingsproces. Daarmee wordt de kwaliteit van de besluitvorming bevorderd, zonder dat de raadscommissie de plaats inneemt van de voorbereidende vergaderingen en de raadsvergadering.

2.1 In de verordening worden de taken en bevoegdheden van de raadscommissie nader omschreven

Gekozen is voor instelling van een commissie op grond van artikel 84 van de Gemeentewet. De commissie gemeentelijke herindeling heeft geen reguliere voorbereidende of adviserende rol zoals bedoeld in artikel 82 Gemeentewet, maar vervult primair een informerende, signalerende en procesmatige functie ten behoeve van de gemeenteraad gedurende het herindelingsproces. Artikel 84 biedt de raad de mogelijkheid een commissie met een op dit specifieke traject toegesneden opdracht en werkwijze in te stellen. In de verordening worden die taken en bevoegdheden nader omschreven (zie bijlage).

3.1 De voorgestelde samenstelling waarborgt een brede vertegenwoordiging van de gemeenteraad

Met de benoeming van één vertegenwoordiger (raadslid of raadsvolger) per fractie hebben alle in de gemeenteraad vertegenwoordigde politieke partijen een plek in de raadscommissie. Hierdoor kunnen verschillende perspectieven en belangen worden ingebracht en wordt de informatievoorziening naar de gehele raad versterkt.

Kanttelingen en/of risico's

1.1 Met dit voorstel wijkt de raad af van het voorstel van de colleges om een gezamenlijke raadscommissie in te stellen

De colleges stellen in het raadsvoorstel over de opdracht tot het opstellen van een concept herindelingsontwerp voor om een gezamenlijke commissie vanuit de beide gemeenteraden op te richten als begeleidingsgroep vanuit de raden in het gehele proces. Met dit voorstel wordt er eerst gekozen voor de instelling van twee afzonderlijke commissies door zowel Brummen als Rheden. Deze kunnen indien gewenst in een latere fase alsnog worden samengevoegd in één gezamenlijke raadscommissie.

Financiën

Het instellen van een raadscommissie kent geen financiële gevolgen.

Uitvoering

De raadscommissie vervult een voorbereidende, informerende en procesmatige rol ten behoeve van de gemeenteraad. Voor een goed verloop van de raadscommissie zijn de volgende afspraken gemaakt:

- De raadscommissie heeft als taak om zich actief te laten informeren door het college over de voortgang van het herindelingsproces en alle relevante ontwikkelingen die van belang zijn voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad en fungeert als klankbord voor het college gedurende de periode vanaf de vaststelling van de opdracht tot het opstellen van het concept herindelingsontwerp tot en met de feitelijke herindeling;
- De raadscommissie gemeentelijke herindeling is een dialoog van leden onderling en van de leden met de portefeuillehouder (namens de stuurgroep) en de Rhedense afvaardiging in de ambtelijke kerngroep;
- De raadscommissie gemeentelijke herindeling bestaat uit één raadslid of raadsvolger per fractie zodat evenwichtige vertegenwoordiging is gewaarborgd;
- De raadscommissie kiest uit haar midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter;
- De raadscommissie gemeentelijke herindeling komt in principe maandelijks bijeen maar kan daarvan afwijken;
- De raadscommissie kan desgewenst, afhankelijk van de agenda, anderen aan tafel uitnodigen;
- Bijeenkomsten die op initiatief van de raadscommissie worden georganiseerd zijn voor alle raadsleden en raadsvolgers in beginsel toegankelijk en zijn openbaar. De commissie kan besluiten tot een besloten vergadering conform de Gemeentewet, bijvoorbeeld in het geval de strategische belangen van de gemeente dienen te worden besproken. In dat geval geldt een geheimhoudingsplicht voor aanwezigen;
- Na iedere vergadering ontvangt de gemeenteraad een openbaar verslag met conclusies, aandachtspunten en vervolgacties.

Nadere afspraken zijn te lezen in de onderliggende verordening (bijlage 2).

Participatie en communicatie

Dit voorstel is afgestemd in het bestuurlijk coördinatieoverleg. De instelling van een commissie op grond van artikel 84 Gemeentewet wordt bekendgemaakt door plaatsing in het elektronisch uitgegeven gemeenteblad. Een afschrift daarvan is verkrijgbaar op

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/>.

Bijlagen

1. Ontwerp raadsbesluit
2. Verordening

De Steeg, 15 september 2026

Het bestuurlijk coördinatieoverleg,

Coen Knipping,
griffier